

Artikel 41 vragen over bronaanpak gifstoffen in de Hertogswetering

Berghem, 20 maart 2025

Geacht college van B&W,

Gisteren lasen wij in Brabants Dagblad het artikel 'PFAS stroomt door de Osse Polder'. De SP vreest dat niet alleen PFAS, maar veel meer gifstoffen door de Osse polder stromen. Afkomstig van de zuiveringsinstallatie in Oijen en via de Teeffelse Wetering geloosd op de Hertogswetering. Omdat dit water deels wordt ingelaten in de Osse polders en het restant via Gewande in de Maas komt en verderop weer deels wordt gebruikt voor de productie van drinkwater in de Biesbosch en de Afgedamde Maas maakt de SP zich zorgen. Temeer omdat de Kaderrichtlijn Water bepaalt dat eind 2027 het water in de Hertogswetering een goede chemische en ecologische toestand moet hebben.

In het artikel wordt alleen gesproken over de rol van het waterschap en de omgevingsdienst. De SP wil graag meer helderheid over de rol en inzet van de gemeente Oss. Daarom heeft de SP de volgende vragen:

1. Klopt het dat gifstoffen die via het effluent van de zuiveringsinstallatie Oijen worden geloosd terecht komen in de Hertogswetering?
2. Kunt u aangeven in welke polders water wordt ingelaten dat direct of indirect (via Hertogswetering, Roode Wetering enz) afkomstig is uit de Teeffelse Wetering?
3. Deelt u het standpunt van de SP dat het voor het waterleven in onze poldersloten, voor onze weide- en watervogels en voor de drinkwaterkwaliteit in West-Nederland van groot belang is dat de lozing van gifstoffen zo snel mogelijk wordt beëindigd?
4. De mogelijkheden om gifstoffen uit het rioolwater te verwijderen zijn beperkt. Bronaanpak is daarom de aangewezen weg. Het gaat daarbij om lozingen door de industrie, bedrijven en huishoudens. Voor de meeste bedrijven is de gemeente Oss bevoegd gezag. Bent u bereid om met de omgevingsdienst ODBN en met het waterschap het gesprek aan te gaan over de wijze waarop de lozing van gifstoffen beter in beeld gebracht kan worden? Zo niet, waarom niet?
5. Met het oog op de resultaatsverplichting in 2027 heeft de provincie besloten de vergunningen van bedrijven waarvoor zij bevoegd gezag zijn te actualiseren. En actiever te gaan handhaven. Voor de meeste bedrijven in Oss is niet de provincie, maar de gemeente bevoegd gezag. Het gaat vooral om bedrijven die lozen op de riolering. Bent u bereid te analyseren waar de knelpunten zitten en te bezien op welke wijze deze knelpunten kunnen worden aangepakt (ofwel door actualisering van de vergunning, ofwel door actievere controle en handhaving, ofwel door

bewustwording, ofwel door aan te dringen op verbetering van de interne bedrijfsprocessen)? Zo niet, waarom niet?

6. Bent u bereid andere gemeenten die via persleidingen lozen op de zuiveringsinstallatie in Oijen hierbij te betrekken?
7. Bij de gifstoffen die het waterleven bedreigen gaat het niet alleen om PFAS, maar ook om biociden, gewasbeschermingsmiddelen, medicijnresten, koper en zink. Koper en zink komen vooral in de riolering terecht door uitloging van dakgoten en regenpijpen. Oss heeft het convenant Duurzaam Bouwen ondertekend waarin is afgesproken dat de gemeente zich inzet om het gebruik van deze materialen te beperken. Er zijn namelijk goede alternatieven, zoals het gebruik van gecoat staal. Op welke wijze geeft u invulling aan dit convenant?
8. Medicijnresten komen vooral via de urine in de riolering. Stoffen als röntgencontrastmiddelen zijn zeer persistent, maar zitten slechts enkele dagen in de urine. Ook veel andere medicijnen worden slechts een beperkte tijd gebruikt. Het gedurende enkele dagen opvangen en gescheiden inleveren van urine is een goede methode om te voorkomen dat deze schadelijke stoffen worden geloosd. Bent u bereid om met het waterschap, ziekenhuis Bernhoven en de plaatselijke apotheken te bezien of er een methode is om gescheiden opvang van giftige urine te organiseren?

Namens de fractie van de SP,

Adrie Geerts